

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 19 November.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15 November.

De *Gazette van Hanorre*, gelijk men weet, in eenen protestantschen geest geschreven, deelt het volgende artikel uit Berlijn mede:

De kerkelijke rouw heeft de Provincie in eene soort van Interdict geplaatst, hetwelk, wanneer men de gehechtheid niet alleen van den adel, maar ook van een groot gedeelte der landbewoners en lagere volksklassen beschouwt, de verontwaardiging en ongerustheid opwekt; Men kan hierbij voegen dat, indien al de klokken volstrekt niet in alle parochien zwijgen en de leeraren de ingezetenen niet overal vermanen om zich van de wereldsche vermaken te onthouden, dit slechts uitzonderingen zijn, en het is gemakkelijk te voorzien, dat de oppositie tegen het Gouvernement een der hevigste is en het moeilijk zal zijn daartoe te geraken, om eenen administrateur van het bisdom te benoemen.

Ondertusschen blijft het Gouvernement, in tegenwoordigheid van al deze vijandelijke daden, die zelfs op eenige plaatsen, zoo ver gekomen zijn, dat het Sacrament des huwelijks door de geestelijkheid geweigerd wordt, gematigd. Men heeft haar tot heden toelaten begaan, hozeer men het zeer goed weet en men zorgvuldig den wezenlijken kern der fanatieken in het oog houdt, echter heeft men vermeend aan den Aartsbisschop zelf verzoeken over het gedrag der geestelijkheid te moeten doen, welke de verwarring niet dan doet toenemen en de bres zal vergrooten met het gezag, hetwelk straft, zoo stoutmoedig uit te tarten. Een kabinets bevel heeft Mgr. von *Dunin* gesommeerd om zich met de administratie van zijn bisdom niet bezig te houden, gedurende zijne afwezigheid maar eenen Vikaris-Generaal te benoemen; terwijl men hem te gelijker tijd met kracht de gevolgen heeft doen gevoelen, welke uit de uiterste ongehoorzaamheid der geestelijkheid, gevolgen waarvoor men hem de verantwoordelijkheid oplegt, zouden kunnen voortvloeijen. Het is echter moeilijk te gelooven, dat de Aartsbisschop, welke het regt van het tijdelijk gezag in deze zaak niet erkent en die altijd antwoordt, dat men hem slechts naar huis behoefte te laten gaan om al de wanorden te doen ophouden, sedert hij te Colberg zich bevindt, van gevoelen veranderd is. Het gerucht, hetwelk zich verspreid had, dat hij ten gevolge der ontroeringen ziek geworden was, heeft zich niet bevestigd; doch de heer von *Dunin* gaat weinig uit, want al zijne bewegingen zijn aan eene strikte waakzaamheid onderworpen. Overigens voorziet men met veel goedienstigheid in al zijne behoeften. Op last van den Koning is eene kapel opgericht in het huis, hetwelk hij bewoont, doch wat de bezoeken, die hij ontvangt, aanbelangt, gaat men steeds voort hem gestrengelijk te bewaken.

Vele Poolse families, die de zeebaden gebruikten, hebben te vergeefs de vergunning verzocht om hem te mogen bezoeken.

Even zoo min als de baronnes *Scolastica von Dunin* hebben zij dezelve kunnen bekomen. Deze weigering zou wreed kunnen voorkomen, indien men het doel niet kende, hetwelk de zuster van den Aartsbisschop in zijne besluiten genomen en de rol, die zij tusschen haren broeder en den adel gespeeld heeft; van den anderen kant is de instructie der politie betrekkelijk de vlugt van den Aartsbisschop, waarin deze jufvrouw betrokken is nog niet afgeloopen. De pogingen van goedertierendheid en bevrediging, welke het Gouvernement onophoudelijk aanwendt, schijnen voor deze onwrikbare halstarrigheid zonder gevolg te moeten blijven. Men zal wel moeten erkennen, dat de gewone regelen van het regt alhier van geene meerdere toepassing zijn, dan een waggelend stelsel, hetwelk gevaar loopt in tegenstrijdigheden te vallen; welligt had men van de eene zijde Mgr von *Dunin* niet voor eene wereldsche regtbank moeten brengen, en van de andere zijde aan Mgr de *Droste*, de Jurij, welke hij zoo dikwerf heeft ingeroepen, moeten verleenen. De staatkundige vraagstukken zijn hooger geplaatst dan de gewone beslissingen der justitie."

ENGELAND.

L O N D E N, den 15den November.

De Erfprins en prins *Albert* van Saksen-Coburg hebben maandag inspectie over de troepen te Windsor gehouden.

Verscheiden nieuwe arrestation zijn ten gevolge van den opstand in Wallis gedaan, en eenige der belhamels naar de gevangenis te Monmouth overgebracht. Uit de verhooren der aangeklaagden en getuigen blijkt meer en meer dat het plan der zamengezwoorenen, om het geheele Land in staat van omwenteling te brengen, sedert lang beaamd was en zich zeer ver uitstreckte. De proclamatie, door welke de aanstokers de ongelukkige bergbewoners hebben trachten te misleiden, zijn in zeer hoogdravenden stijl vervat en behelzen verscheiden godslasterlijke uitdrukkingen. Te Monmouth is men niet zonder ongerustheid dat de Chartisten een aanval op de gevangenis aldaar in den zin hebben, om hunne vrienden te bevrijden; met verlangen ziet men derhalve versterking van troepen te gemoet.

— Op nieuw heeft in deze hoofdstad een noodlottige brand plaats gegrepen. Hij ontstond in den morgen omstreeks zes uren in de zeer volkrijke buurt *Widegate-Alley*, *Bishopgatestreet*. Onder het puin van twee afgebrande huizen, welke door onderscheidene gezinnen bewoond werden, zijn niet minder dan acht lijen gevonden, waaronder die van eene moeder en drie kinderen, welke blijkbaar in elkanders armen omgekomen zijn. De verdere slagtoffers zijn drie mannen en eene vrouw, en nog verscheiden andere personen werden tot hertoe vermist. De brand wordt aan de onvoorzigtigheid van een der bewoners toegeschreven, die den vorigen dag in staat van verregaande dronkenschap gezien was.

— Uit Lissabon is geen politiek nieuws van belang ontvangen. Het was der politie gelukt, niet minder dan drie en zestig der boosdoeners, welke sedert eenigen tijd de wegen en straten onveilig gemaakt en talrijke moorden gepleegd hadden, in handen te krijgen. Daaronder bevinden zich slechts twaalf Portugezen, de overigen zijn allen Spanjaarden.

— Brieven van de Kaap de Goede Hoop behelzen, dat het kaffer opperhoofd *Dingaun* het geroofde vee, dat hij beloofd had terug te zullen geven, weder met zich gevoerd had, en dat de Kaffers op nieuw rooverij van vee der uitgeweken Boeren gepleegd hadden.

FRANKRIJK.

P A R I J S den 15den November.

Z. M. de Koning heeft na afloop van eenen raad van Ministers op de Tuilerien met den minister van buitenlandsche zaken gewerkt.

— Men zegt dat belangrijke dépêches uit den Levant zijn aangekomen. Twee brieven, welke wij hebben ontvangen, de een uit Constantinopel, de ander uit Weenen, moeten ons doen veronderstellen, dat men bij het ministerie van buitenlandsche zaken weet, waaraan zich thans over den staat van het oostersche vraagstuk te houden, en men verzekert ons heden avond, dat eenige leden van het kabinet, bij het afloopen van den raad, de tijding hebben laten ontvallen, dat een traktaat geteekend of op het punt is van geteekend te worden, tusschen den Pacha van Egypte en den Sultan.

Naar men ons schrijft en overeenkomstig de inlichtingen welke wij ten dien aanzien hebben kunnen inwinnen, zou zulks geschied zijn op de grondslagen door Frankrijk gelegd, dat het Turksch Egyptisch traktaat zou gesloten zijn.

De Pacha zou het erfelijk bezit van Egypte en Syrie behouden; een zijner zonen zou levenslang met het Gouvernement van een eiland, hetwelk men vermeent Candie te zijn, bekleed worden.

Deze tijding zal waarschijnlijk bij het aankomen der brieven met de laatste pakelboot bevestigd worden. (*Le Temps*).

— Correspondentien uit Madrid van den 7den houden in, dat het ministerie besloten heeft tegen de belastingsschuldigen, die weigeren te betalen, krachtadige maatregelen te nemen; reeds hebben onderscheidene sterkten kavallerie bevel bekomen om de hoofdstad te naderen.

— Onze gezant de heer de *Pontois* is den 23sten October te Constantinopel aangekomen en heeft bezit van zijn hotel genomen. Hij is door den tolk van den divan namens den groot Visir en den Minister van buitenlandsche zaken gecompimenteerd geworden.

BELGIE.

BRUSSEL den 15den November.

Bij de opening der vorige zitting van de kamer der vertegenwoordigers heeft de heer *Melz*, afgevaardigde van het afgestand district Luxemburg het woord bekomen om eene motie van orde voor te stellen, welke van dezen inhoud is.

»Als zaakgelastigden der natie hebben wij vermeend, Mijne Heeren, dat de scheiding van een gedeelte van ons grondgebied niets van onze lastgeving gegeven in naam der natie, gegeven voor geheel België, wegnam. Door het gouvernement bij een geroepen, hebben wij niet geaarzeld in uw midden plaats te komen nemen. Ik geloof gaarne dat niemand in deze vergadering ons zal verdacht houden

dat wij door onzen stap door een personeel belang gedreven zijn. Wat mij aanbelangt, ik schroom zulks niet te zeggen, de opofferingen, die ik reeds aan het land gedaan heb, moeten mij buiten het bereik van alle vermoedens stellen.

Wij weten dat, toen wij in uw midden Zitting namen, niemand opstond om onze uitsluiting te vragen; doch de waardigheid onzer gesteldheid, de rondborstigheid van ons karakter laten ons meer te verlangen over. Wij moeten weten of wij met goedkeuring hier zitting hebben; wij verlangen derhalve, indien de kamer de wettigheid onzer lastgeving betwijfelt, zij zich wel gelieve te verklaren of wij ons mandaat, hetwelk aan ons is toevertrouwd, verloren hebben.

Hoe eervol ook deze lastgeving zij, zullen wij dezelve zonder spijt nederleggen van het oogenblik, dat wij zullen weten, dat wij met uwe goedkeuring geene zitting hebben.

De Heer de Brouckère verzocht dat alle beraadslaging ten dien aanzien zou worden voorbehouden tot op het oogenblik dat de kamer zou geconstitueerd zijn. Men ging over tot de orde van den dag tot de rapporten der commissien, belast met de verificatie der volmagten van de nieuw verkozen leden. Allen werden toegelaten met uitzondering van de Heeren de Potter-Soenens en Manlius benoemd te Gent, welker loelating verdaagd is, zonder de geldigheid hunner verkiezing vooraf te willen beslissen, tot dat de officiele lijsten der kiezers in de gemeente Oosterzele zullen overgelegd zijn.

— In den Senaat heeft de Heer Engler het rapport der Commissie, belast met het onderzoek van het ontwerp van wet betrekkelijk het verbod van den uitvoer der granen, aangeboden. De Commissie heeft tot de aanneming besloten. De algemeene beraadslaging werd dadelijk geopend. De Markies de Rodes, de Graaf Vilain XIII en de Heer van Muyssen ondersteunen het ontwerp. De Graaf de Baillet stelt een amendement voor, strekkende om aan het Gouvernement de magtiging te verleen van den uitvoer der granen, aardappelen en meel tot de aanstaande gewone zitting te verbieden.

De beraadslaging over het geheel is gesloten. Morgen zal de senaat de artikelen behandelen.

— De Heer Liedts, verkozen te Antwerpen en te Audenaerde, heeft aangekondigd, dat hij voor zijne geboortestad zou optreden bijgevolg moet te Antwerpen een afgevaardigde benoemd worden.

— Een Correspondent uit Aken schrijft aan de Gazette Universelle van Augsburg, onder dagteekening van den 5 November, dat de onderhandeling met Rusland ter verkrijging van het etablissement van Seraing, welke te Aken sedert eenige maanden ontworpen is, is geratificeerd. De aankoops-prijs, zou zijn 12 miljoen franken (eerst had men gezegd 10 of 11 miljoen). De Heer Cockerill zou overigens zijne andere etablissementen te Luik, volgens den Correspondent, behouden, welke meldt, dat de Heer Cockerill op het punt stond naar Petersburg te vertrekken, ten einde de laatste hand aan al hetgeen tot dezen verkoop betrekking heeft, te slaan.

Zeker Dagblad zegt dat de Heer Cockerill aanstaande Zondag naar de Hoofdstad van Rusland vertrekt. Wij gelooven, dat de toebereidselen der reis reeds gemaakt zijn.

(Courrier de la Meuse.)

— Men meldt uit Frankfort van den 6 dezer: dat het schijnt dat de koning van Pruisen, bij gelegenheid van het feest der hervorming eene algemeene amnestie voor alle staatkundige misdrijven verleend heeft.

— De minister van openbare werken heeft op het bureau van de kamer der vertegenwoordigers de rekening en verantwoording van het aanleggen en voltrekken van den ijzeren Spoorweg neergelegd.

— Hoezeer sedert eenigen tijd er geene spraak meer is geweest van het huwelijk van Koning Willem, is het echter zeker, dat hij niet minder in dit ontwerp volhardt, waarvan de voltrekking alleenlijk uitgesteld is. Wanneer men inlichtingen die juist schijnen, kan gelooven, zou deze monarch aan zijne familie verklaard hebben, haar zes maanden te verleen, opdat zij den tijd zoude hebben te overwegen en zich een denkbeeld te maken eener vereeniging, welke haar thans zoo tegenstaat.

(Commerce Belge.)

— Volgens berichten uit Pozen van den 2den dezer zou er een platten lande gisting bestaan ten gevolge van de wegvoering van Mgr. von Dunin. Deze twisten hebben tusschen de Protestanten en Catholijken plaats gehad. De Pastoors, na het luiden der klokken te hebben afgeschapt, hebben het gebruik der belien door dat van kleppen, ten teeken van rouw, doen vervangen.

— De kamer der vertegenwoordigers houdt zich met de verificatie der volmagten steeds bezig. De benoeming van den Heere Charles Desmet is vernietigd, als hebbende plaats gehad ten gevolge eener ballottage die bij de wet niet geautoriseerd is. De vergadering belast dat de lastgeving der afgevaardigden uit de gedeeltelijk afgestane provincieu van kracht blijft.

— De senaat heeft de wet verbiedende den uitvoer der granen aangenomen

De twee Kandidaten tot het voorzitterschap in de kamer der vertegenwoordigers zijn altijd de heeren Dubus en Fallon. De eerste wordt door de Oppositie en de Vlaanderen en de tweede door het ministerie voorgesteld. Men sprekt van den heer Liedts tot vice president.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 18den November.

De respectieve heeren Gouverneurs zijn bij ministeriele circulaire ingevolge een uitgebragt advies van den Raad van State, aan den Koning, waarmede Z. M. zich heeft vereenigd, betreffende het regt

verstand van art. 5, § 2, La I der wet op de personele belasting en de toepassing daarvan op de brood- beschuit- koek- en banketbakkers, de Apothekers de tabakwinkeliers en de vleeschhouwers, verzocht, bij alteratie in zooverre van vroegere instructien, om voortaan, in betrekking tot elk geval, waaromtrent deze questie zich voordoet, te willen handelen in den geest van voorschreven advies, waarbij order anderen is aangemerkt; dat de al of niet toepasselijkheid der gemelde wetsbepaling moet worden beschouwd als eene *questio facti*, welke in elk bijzonder geval te onderzoeken staat aan de administratie, doch welke niet valbaar is voor eene algemeene bestissing *à priori*, als afhankelijk van het bestaan der *Criteria*, door de wet aangegeven, of namelijk de gebezigde gebouwen eene duurzame en regstreeksche bestemming hebben tot fabrieken en trafieken en daarbij behoorende magazijnen, of tot werk en bergplaatsen van en voor de ambachts- en handwerkslieden.

— Te Rotterdam is den 14den dezer des avonds in drie en zeventigjarigen ouderdom, overleden jonkheer H. A. Ruysch, ridder van de Militaire Willems-orde 3de klasse, officier van het Legioen van Eer, grootkruis der orde van *Isabella la Catolica* van Spanje Vice-Admiraal, Directeur en Commandant bij de te dezer stede gevestigde Hoofddirectie van het Departement der Marine op de Maas.

— Het is nu bepaald, dat in het volgende jaar de stoomvaart op de Moezel zal geopend worden, hebbende de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij aangenomen de aan haar bestelde ijzeren stoomboot vroegtijdig te leveren, zoodat de dienst in de Maand Junij zal kunnen beginnen.

's Bosch den 14den Nov. 1839

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

Voor eenigen tijd vond ik in het nuttig en belangwekkend tijdschrift het *Nederlandsch Magazijn* een kort artikel over de *Doorluchtige lieve Vrouwen Broederschap te 's Hertogenbosch* met eene afbeelding van den ouden voorgevel van het gebouw aan dezelve Broederschap behoorende, en het deed mij een opregt genoegen eene der merkwaardigheden onzer stad door het opnemen in gezegd magazijn meer bekend te zien worden en eene teekening daarvan voor volgende tijden bewaard blijven. Ik vermeen niet ten onregte de aandacht van hen, die aan de geschiedenis van ons gewest eenigen prijs hechten, te vestigen of middelen tot behoud van oudheden en merkwaardige voorwerpen van dezen grond, niet enkel door verhandelingen en beschrijvingen, maar tevens door toedoen der teekenkunst zoodra het toch gebouwen, gedekteekenen, bouwvallen en dergelijken geldt, is het ontegensprekelijk dat de vermelding daarvan in jaarboeken en tijdschriften niet dan zeer onvolledig is wanneer dezelve niet door afbeeldingen wordt opgehelderd, en hedendaags is de teeken- graveer- snij- en steendrukkunst zoo algemeen verspreid, zoo weinig kostbaar, en zoo ten gerieve van alle mogelijke onderwerpen gesteld, dat het als onvergeeflijk is op het vervaardigen van behoorlijke afbeeldingen van alles wat voor algemeene en bijzondere geschiedenis belangrijk is, en het behoud van het aandenken daaraan, in te slapen. Het hiervoor vermelde magazijn sticht mijns inziens daaromtrent veel nut, wij moeten aan de redactie van hetzelfde dank weten dat in ook plaats voor onze merkwaardigheden interuimen en een ieder onzer die in staat is daaromtrent teekeningen en korte verhandelingen te vervaardigen aanzoeken, dezelve aan het publiek niet te onttrekken.

Het is mij bekend geworden dat wij de afbeelding, waarvan hier vooreengewag is gemaakt, verschuldigd zijn aan den Heer Mouroot, die zich hier ter stede door zijne smaakvolle, nette en kunstrijke teekeningen zoo gunstig heeft bekend gemaakt en dien wij vermen thans daarin zoowel als in de schilderkunst, te Amsterdam niet minder Succes te hebben, althans is die afbeelding naar een door zijn Ed. vervaardigde schets genomen; het komt mij voor zulk in een openbaar schrift te mogen vermelden, niet omdat deze teekening aangenomen behoort te worden als eene proef van die kunstenaar, doch alleen om hem dank te wijden van een' aanvaard gemaakt te hebben met het afmaken van merkwaardigheden van een gewest, waarin men er vele aantreft, waarvan er echter weinige door middel der teekenkunst bekend en voor de vergetelheid bewaard en zoo velen reeds verloren en te niet gegaan zijn, zooder dat er soms iets, soms meer dan eene beschrijving van overblijve; en om den Heer Mouroot, even als ieder ander kunstenaar aan te moedigen of liever te verzoeken nu en dan eenige oogenblikken van bedoeld onderwerp af te zonderen.

Van deze gelegenheid maak ik tevens gebruik den wensch te uiten dat het *Provinciaal genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant*, bij het nut door hetzelfde voortgedit gewest reeds gesticht wordende, ook nog voege de aanmoediging

ging en bevordering van het afteekenen onzer monumenten, bouwvallen enz. Waarvan zonder groote kosten eene belangwekkende verzameling zou kunnen worden bijeengebragt. Zoodanig werk zou een allerschoonst en allernuttigst begin wezen voor deszelfs heilzame bemoeijenissen en werkzaamheden, en bij vervolg van tijd deszelfs nasporingen en beschrijvingen van geschiedkundige aangelegenheden gemakkelijker, duidelijker en bevalliger maken.

N. N.

DE R. C. GEESTELIJKHEID IN DEMERARY.

Een Iersch dagblad heeft eenigen tijd geleden, aangekondigd, dat kort na de aankomst van den hoogwaarden heer *Clancy*, Vikaris Apostolijk van het Engelsch Guyana, de inwoners van het land hem een schoon rijtuig met paarden bespannen en eene somme gelden geschenke hadden gegeven. De Prelaat heeft niet geaarzeld dit welligt ter kwader bedoeling verspreide gerucht tegen te spreken, en deszake aangaande aan den uitgever van den *Freeman*, den 4den Mei jl. geschreven. In zijn brief, zegt hij, dat hij zeer wel in het land ontvangen is, doch de Congregatie van Georgetown is zoo weinig talrijk en zoo arm, dat de aangekondigde gift, geheel onmogelijk zou zijn en bovendien aan eenen Bisschop, missionaris, in die pas geborene Colonie, niet zou voegen.

Daar de missionarissen verplicht zijn op alle uren van den dag de zieken te bezoeken, en wel in die brandende en ongezone luchtstreek, is de Bisschop verplicht geweest een transport-middel te koopen, hetwelk een Iersch Catholijk hem op één jaar krediet verkocht heeft. Ziedaar waarbij zich die overgrootte gift bepaalt. De prelaat voegt er bij, dat zonder de milddadigheid der geestelijkheid en Catholijken, alsmede die ter verspreiding des geloofs, hij buiten staat zou geweest zijn, zijnen overtocht van Liverpool te doen en de geestelijken, die hem vergezeld hebben, te onderhouden. Zoodanig is de tijdelijke voorspoed van den Bisschop, te Demerary! Hij is echter niet zonder eenige vertroosting.

De geestelijkheid is ijverig en de leeken zijn gezeggelijk en gehoorzaam. Vele Indianen hebben de H. Sacramenten des doopsels en des huwelijks ontvangen. Onderscheidene protestanten zijn tot den school der Moeder kerk teruggekeerd. Het Bisschoppelijk bezoek over 40 mijlen in bosschen, plantagien en dorpen is bijna geëindigd. De gezondheid van den prelaat heeft in weerwil zijner moeilijke en werkzame reizen, niets geleden.

Bij eene latere dagteekening heeft men vertroostende bijzonderheden over de gesteldheid der Colonie ontvangen. Eene vergadering van Catholijken, door Mgr. den bisschop van Georgetown op den 4den Augustus belegd, heeft merkwaardige besluiten genomen. Met genoegen heeft men bekend, dat de toediening der Heilige Sacramenten sedert de komst van Mgr. *Clancy* en zijner missionarissen hadden toegenomen. De vergadering heeft dankzeggingen gedaan voor de weldoeners der zending in Ierland, Engeland en aan het Fransche werk ter verspreiding des geloofs. Zij heeft verklaard, dat de aangroei der Catholijke bevolking in het Engelsch-Guyana door de landverhuizingen uit Europa en onderscheidene eilanden en plaatsen, eene meer talrijke geestelijkheid en de oprigting van nieuwe kerken, behalve de drie reeds te *Georgetown*, te *Nieuw Amsterdam* en op de plantagie, de *Bestendigheid*, vorderde.

De regter *Norton* zal verzocht worden een verzoekschrift ten dien aanzien in te dienen. Men verlangt vooral kerken in de graafschappen van Demerary, Essequibo en Berbice. De Vergadering heeft openbaar hare dankbaarheid aan de protestantsche inwoners der onderscheidene kerkgenootschappen, die tot de oprigting der drie kapellen hebben bijgedragen, willen betuigen, en die tevens aan Mgr. den Bisschop beloofd hebben, om tot het daarstellen van school-inrigtingen mede te werken. Te Georgetown zijn twee onlangs geopende Catholijke scholen; doch de zalen zijn te klein en weldra zullen op de aan de Catholijke geschonkene gronden, nieuwe uitgestrekte oprigtingen daargesteld worden.

NIEUW ZEELAND.

Volgens een berigt uit Nieuw-Zeeland door den heer *Francis Pitcuirn*, is de aankomst van den Hoogwaardigen heer de *Pompallier*, Bisschop aldaar, medegedeeld, niet zonder gewigt en verdient bekend te worden gemaakt.

Op de rivier Schoukianga aan land gekomen, werd Z. H. E. door een Catholijk Ierlander ontvangen. Zoodra de protestantsche missionarissen daarvan de tijding bekomen hadden, waren zij bevreesd voor zijnen invloed en door de uitdeeling van sterken drank zetten zij de ingezetenen op, om zich daar tegen te verzetten; — een doldriftige hoop begaf zich naar het huis van den Ierlander en wilde hem en den Bisschop te lijf. Vol moed begaf de eerste zich buiten het huis en trachtte de volks-beweging te bedaren; en op zijn aanbod kwamen eenige hoofden van het volk in huis en vonden den Bisschop bezig met zijne gebeden te lezen. Verbaasd over zijne houding en minnelijk voorkomen, verzochten zij Z. H. Eerw. ook buiten te komen, hetwelk zoo eenen indruk op de volks-menigte maakte, dat zij bevonden bedrogen te zijn en den Bisschop onder hunne bescherming namen. Intusschen waren ook ten dien einde een aantal Ierlanders, die aldaar wonen, opgekomen.

De Engelsche missionarissen hun plan vrijdeld ziende, waren op een ander bedacht en trachtten tweespalt tusschen de R. C. Ierlanders te bewerken, onder voorgeven dat de Bisschop eenen franschen Commissaris was, alleen gekomen om de Colonie van Engeland te verwijderen, en dat, wanneer men R. C. Priesters verlangde, de R. C. Bisschop van *Seijdeney*, deze wel zoude zenden. Dit plan had gedeeltelijk eene voor hun goede werking, dan daarop niet geheel vertrouwende, werd aan den Bisschop te *Seijdeney* geschreven, die dadelijk eenen geestelijke zond, welke de verzekering bragt, dat Mgr. *Pompallier* een waardig bisschop was, die alle vertrouwen verdiende.

Sedert de missionarissen hiërdoor weder te leur gesteld zijn, is Z. H. Eerw. zeer gerust; de Indianen stellen belang hem te hooren en zijne onderwijzingen te volgen, zoo dat daarvan de beste vruchten zijn te verwachten.

De Engelsche missionarissen, schrijft de heer *Pitcuirn*, stellen meer belang in hun eigen voordeel dan in de uitbreiding van het Christendom en de beschaving van de bevolking; aan alle ondeugden wordt door hen den vrijen teugel gegeven, hetwelk dan ook ten gevolge heeft, dat in de laatste vijftien jaren de bevolking tot op de helft verminderd is.

Sedert dat zij zich aldaar gevestigd hebben, zijn zij eigenaren geworden van een millioen morgen lands, welke thans reeds tot 25 francs de morgen verkocht worden.

De inboorlingen verminderen en worden reeds naar verwijderde landstrecken verjaagd.—Door eene belangstelling van Frankrijk en de verkondiging van de R. C. Godsdienst, kan deze Colonie bewaard worden voor verblijfplaats te zijn van onzedelijkheid en ondeugden. waartoe door de Engelsche missionarissen, vooral uit eigenbelang, de grondslagen gelegd zijn.

Het schijnt ook uit berigten van Frankrijk, dat het gouvernement er op bedacht wordt, die Colonie niet geheel aan de Engelschen over te laten.

ADVERTENTIEN.

* * Het Roomsche-Catholijk Kerkbestuur van *Bakel* en *Milheez*, zal aldaar, ten Huize en Herberge van *P. NOOIJEN* in het Hof, door den te *Beek en Donk* Residerenden Notaris *VAN KEMENADE* op Vrijdag den 22sten November 1839 'smorgens te 10 uren, in het openbaar doen verkoopen:

Twee T O R E N- K L O K K E N, de eene in goeden staat en wegende circa 250 Nederlandsche Ponden; de andere gebersten en zwaar omtrent 175 pond.

Ook een I J Z E R E N T O R E N- K R U I S, hoog bijna Drie- en Breed 2½ El.

* * De Ondergeteekenden maken alle soorten van D A M E S K L E E D E R E N, M A N T E L S naar de laatste smaak, werken naar het Parijsch Modes-Journal, geven ook in dit vak onderwijs aan kinderen, verzoeken een ieders gunst en recomandatie, beloven een prompte en civiele bediening.

De Gezusters

VAN NIEKERKEN.

in de Vugterstraat bij

P. SMULDERS, IJzerwinkel.

* * *A. VERHAGEN*, openbaar Notaris, residende te *St. Michiels-Gestel*, Kanton *Boxtel*, Arrondissement, 's *Herlogenbosch*, Provincie *Noord-Brabant*, heeft op den 13den November 1839, voor zijne Principalen, Publiek Provisioneel verkocht, de volgende O N R O E R E N D E G O E D E R E N.

Onder *ENGELLEN*.

1e Koop. Een Perceel H O O I L A N D, genaamd *Boijenkamp*, gelegen in den Polder onder *Engelen*, in de Werken; bij het Kadaster bekend Sectie E. no. 231; groot 2 Bunders, 75 Roeden en 90 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 3000,00.

2e Koop. Een Perceel W E I L A N D, genaamd *Boijenkamp* of *Heuvel*, gelegen als voor; Sectie E. no. 232; groot 1 Bunder, 01 Roede en 60 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 250,00.

3e Koop. Een Perceel H O O I L A N D, genaamd *de Lageleun*, gelegen als voor, in de 14 Morgen; Sectie E. no. 133; groot 2 Bunders, 63 Roeden en 70 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 1625,00.

4e Koop. Een Perceel H O O I L A N D, genaamd *de Stuis-kamp*, gelegen als voor; Sectie E. no. 103; groot 1 Bunder en 08 Roeden, met de Slagen voor f 1275,00.

5e Koop. Een Perceel H O O I L A N D, genaamd *het Hoefslag*, gelegen als voor, Sectie E. no. 61; groot 1 Bunder, 53 Roeden en 40 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 1770,00.

6e Koop. De helft van een Perceel H O O I L A N D, genaamd *het Huisbed*, gemeen met den grooten *Amen* van *Engelen*, gelegen als voor, in het Hofveld; Sectie E. no. 156; groot in het geheel 2 Bunders 27 Roeden en 10 Ellen; met de Slagen voor f 1200,00.

Onder *ST. MICHIELS-GESTEL*.

7e Koop. Eene H O E V E, genaamd *Schildershoef*, bestaande in: Eene B O U W M A N S W O N I N G, S T A L, S C H U U R, K A R H U I S en ver-

dere G E B O U W E N , H O F , E R V E , B O U W - , H O O I - en W E I L A N D E N , S C H A A R B O S S C H E N en V O O R P O O T I N G E N met E I K E N B O O M E N beplant; Sectie F. no. 770, Sectie C. nis 913, 914 en 915, Sectie D. nis. 1, 2, 3 en 4: groot te zamen 6 Bunders, 74 Roeden en 60 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 3750,00.

- 8e Koop. Eene H U I Z I N G E , genaamd *den Duikenburg*, met H O F , E R V E en B O O M G A A R D ; Sectie F. nis. 787, en 788; groot te zamen 52 Roeden en 22 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 1470,00.
- 9e Koop. Vijf Perceelen W E I - en B O U W L A N D , gelegen achter den Duikenburg; Sectie F. nis. 468, 469, 470, 471 en 472; groot te zamen 1 Bunder en 06 Roeden, met de Slagen voor . . . . . f 725,00.
- 10e Koop. Een Perceel H O O I of W E I L A N D , genaamd *den Dommelbeemd*; Sectie D. no. 5; groot 1 Bunder, 48 Roeden en 20 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 1250,00.
- 11e Koop. Een Perceel H O O I - of W E I L A N D , genaamd *Kampeshof*; Sectie F. nis. 464 en 465 groot 1 Bunder, 09 Roeden en 90 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 1250,00.
- 12e Koop. Drie Perceelen B O U W L A N D met V O O R P O O T I N G , genaamd *de Voort*; Sectie C. nis 473, 474 en 476; groot te zamen 1 Bunder, 09 Roeden en 60 Ellen, met de Slagen voor f 1120,00.
- 13e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de Start*, Sectie C. no. 928; groot 97 Roeden, met de Slagen voor . . . . . f 700,00.
- 14e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de Kamer op den Heesakker*; Sectie C. no. 885; groot 49 Roeden en 40 Ellen, met de Slagen voor f 205,00.
- 15e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de Heesakker*; Sectie C. nis 879 en 880, groot 17 Roeden en 82 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 90,00.
- 16e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , aan den Beekgraaf; Sectie C. no. 895; groot 20 Roeden en 60 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 200,00.
- 17e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , op de Molenakkers; Sectie D. no. 24, groot 17 Roeden. Met de Slagen voor . . . . . f 130,00.
- 18e Koop. Een Perceel H O O I L A N D , in de Reumelsche Beemden, genaamd *den Tiendhoek*; Sectie F., no. 268; groot 72 Roeden. Met de Slagen voor f 705,00.
- 19e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de Donk*; Sectie E. no. 422; groot 1 Bunder, 26 Roeden en 20 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 300,00.
- 20e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de Geeren*; Sectie E. no. 302; groot 33 Roeden. Met de Slagen voor . . . . . f 95,00.
- 21e Koop. Drie Perceelen B O U W - en W E I L A N D , genaamd *de Lange Kant en Huisplaats*; Sectie E. nis. 436, 438 en 439; groot te zamen 91 Roeden en 30 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 505,00.
- 22e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *den Heiakker*; Sectie E., no. 357, groot 1 Bunder, 13 Roeden en 50 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 480,00.
- 23e Koop. Vier Perceelen B O U W L A N D , genaamd *de Nieuw-Erf*; Sectie E., nis. 60, 61, 62 en 63; groot te zamen 98 Roeden en 40 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 610,00.
- 24e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de groote Hopveldjes*; Sectie E. no. 82; groot 30 Roeden en 80 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 210,00.
- 25e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , genaamd *de kleine Hopveldjes*; Sectie E. no. 97; groot 16 Roeden, 40 Ellen. Met de Slagen voor . . . . . f 80,00.
- 26e Koop. Een Perceel B O U W L A N D , gelegen in Kivitsakkers; Sectie E. no. 46, groot 29 Roeden, met de Slagen voor . . . . . f 150,00.
- 27e Koop. Drie Perceelen B O U W L A N D , gelegen onder *Schijndel*, ter plaatse genaamd *de Steeg*; Sectie A. nis. 1346, 1347 en 1348, groot te zamen 1 Bunder, 83 Roeden 93 Ellen, met de Slagen voor f 1425,00

O N D E R B O X T E L .

28e Koop. Een sedert weinige jaren aangelegd S C H A A R B O S C H , met E I K E N H E E S T E R S omplant en bij behoorende V O O R P O O T I N G , gelegen te *Gemonde* onder *Boxtel*, ter plaatse genaamd *Diepenbroek*; Sectie C. no. 209; groot 1 Bunder, 59 Roeden en 60 Ellen, met de Slagen voor . . . . . f 600,00.

De finale verkoop zal geschieden te *St. Michiels-Gestel*, ten huize en Herberge van de Weduwe A. MAAS, in de drie Zwaantjes, op Woensdag den 27sten November 1839, des namiddags ten drie ure bij het Kaars uitbranden van WASLICHT.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. VERHAGEN, voornoemd.

* * * Heden nacht omstreeks half twaalf ure, overleed op het aller onverwachts onze waarde Echtgenoot en Vader,

J A N H E N D R I K V A N D E H M A R C K , in den gezegenden ouderdom van ruim 8⁶ Jaren waarvan wij aan familie, vrienden en bekenden door dezen weg kennis geven, verzoekende van rouwbeklag verschoond te blijven.

M. J. GIEBE.

Grave den 16 November 1839,

Wed. J. H. VAN DER MARCK

Eenige kennisgeving.

mede uit naam mijner kinderen.

VOOR HET RIJK.

A M O R T I S A T I E - S Y N D I C A A T .

Administratie der Domeinen, Wegen, en Vaarten.

OPENBARE VERPACHTING.

VAN HET

P O N T E V E E R .

te L I T H .

De Agent van het Domein, te 's Hertogenbosch, zal als daartoe gemagtigd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het Eerste Ressort, onder nadere goedkeuring, voor den tijd van Zes Achten een volgende Jaren

V E R P A C H T E N :

Op Woensdag, den 11den December 1839, des voormiddags, ten 9 ure, op het Raadhuis te *Oss*.

Het D O M A N I A L E V E E R , op de Maas met W O O N H U I S , R I J S C H U U R , T U I N , P O N T , A A K en B O O T E N , staande en gelegen onder de Gemeente *Lith*, gerekend ingegaan te zijn 10 November 1839 en zullende eindigen 11 October 1845.

Alle verdere inlichtingen zijn te bekomen, ten kantore van den ondergeteekenden Agent van het Domein.

De Agent van het Domein, voornoemd

H. W. VAN GRASVELD.

's Hertogenbosch,

den 16den November 1839.

* * * Heden verlost voorspoedig van een' welgeschapen Zoon M. A. VAN MEERWIJK, Echtgenoot van

G. H. J. DECKERS.

's Bosch,

15 November 1839.

De Belgische beursprijzen waren te Brussel den 16den dezer de 2½ pCt. 53½, de 5 pCt. 101, de 4 pCt. 92½, de 3 pCt. 70½, de Ardoins te Antwerpen 26½, ½.

B I N N E N L A N D S C H E B E U R S P R I J Z E N .

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Zaterdag den 16den November 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 51½ ½. Dito. 5 pCt. 97½. 8. Kansbilj. f 23 ½, ½, ¾. Am. Synd. 4½ pCt. 92. Dito. 3½ pCt. 76½. Handelm. 161 ½. 2. Oost-Indie. 5 pCt. 94½. Ardoins 85 p. st. 26½, ½, ¾. Fr. Uitgest. 8½. Oude Russen. 103.

Latere Berigten.

PARIS den 16 November.

Op het oogenblik dat men scheen te gelooven, dat de Oostersche zaken geschikt zouden zijn, deelt de *Moniteur* de volgende Notie mede, welke eene nieuwe ontwikkeling van krachten van de zijde van Frankrijk schijnt aan te duiden. (Zie boven.)

Bij koninklijk besluit van den 12den November is de Schoutbij-Nacht *Ducampe de Rosamel*, pair van Frankrijk, benoemd tot het kommandement over het reserve eskader, hetwelk op dit oogenblik te Toulon opgerigt wordt. Ingeval van nadere vereeniging van het reserve eskader met dat in den *Levant*, zal de heer *Ducampe de Rosamel* het Opperkommandement daarvan op zich nemen.

De Hertog van *Orléans* is den 9den dezer te Marseille aangekomen. — De Kanselier van Frankrijk heeft de Heeren Pairs verwittigd, dat de kamer den 16den dezer des middags als hof van justitie zal bijeenkomen, ten einde het definitief rapport der procedure bij besluit van den 16den Mei jl. bevolen, aan te hooren en over het in staat van beschuldiging stellen nader te beslissen. De Kanselier rekent dat de Pairs deze bijeenkomst zullen bijwonen.

— Eenige dagbladen, zegt de *Moniteur Parisien*, melden dat de Hertog van *Bordeaux* een bijzonder gehoor bij Z. H. den Paus gehad heeft. De Hertog is inderdaad te Rome, doch onverwachts, zonder paspoort, en als een gedeelte uitmakende van het gevolg van den Heer *de Levis*, houder eener vervallen paspoort en zonder *visa*. De Paus heeft hem geen gehoor verleend, en er is bevolen aan de *Diario* om van zijne komst geene melding te maken.

BRUSSEL, den 17 November.

Zie hier den Tekst der wet op de granen zoo als dezelve door den Senaat is aangenomen.

Art. 1. Bij tijdelijke wijziging der wet van den 31 Julij 1834 (No. 626), zijn de granen en melen van tarwe en koren en aardappelen, alsmede hunne melen bij den uitvoer tot den 30 November 1840 ingesloten, verboden. Niet te min kan het gouvernement dit verbod geheel of ten deele voor dit tijdstip opheffen.

Art. 2. De tegenwoordige wet zal verbindend zijn vijf dagen na dien van derzelve afkondiging.